

Forskning vid EU:s byrå för grundläggande rättigheter: tillhandahållande av tillförlitliga och jämförbara uppgifter samt analyser

Byråns uppdrag

Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (byrån) ska ge "gemenskapens och dess medlemsstaters berörda institutioner, organ, kontor och byråer stöd och sakkunskap i fråga om grundläggande rättigheter" enligt förordning (EG) nr 168/2007 om inrättandet av byrån. EU:s byrå ska grunda det här stödet på belägg framtagna av byråns egna expertgrupper inom juridik och samhällsvetenskap som ska **samla in och analysera "objektiv, tillförlitlig och jämförbar information"**.

Utifrån denna forskning ska byrån formulera "slutsatser och yttranden" för Europeiska unionen (EU) och nationella beslutsfattare, för att stödja dem när de "vidtar åtgärder eller utformar handlingsplaner [...] som avser att skapa full respekt för de grundläggande rättigheterna". Byråns stöd och sakkunskap bidrar därmed till att debatt och politik som gäller grundläggande rättigheter i EU och EU:s medlemsstater vilar på en solid kunskapsgrund och sätts in i ett sammanhang.

Byråns forskning

Byrån bedriver juridisk och samhällsvetenskaplig forskning, dels för att lyfta fram praxis inom EU som är lovande när det gäller uppslutning kring, främjande av och respekt för de grundläggande rättigheterna, dels för att identifiera områden där det behöver göras mer för att uppfylla internationellt accepterade standarder. Dessa standarder anges i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, som innehåller en bindande förteckning över rättigheter för EU och dess medlemsstater när de tolkar och tillämpar EU:s lagstiftning. Man hänvisar också till Europarådets och FN:s fördrag och instrument.

För att resultaten ska bli jämförbara omfattar byråns forskning vanligen samtliga EU-medlemsstater. Jämförbara uppgifter är avgörande för att man ska kunna få en heltäckande bild av den faktiska situationen.

Byrån kan emellertid begränsa sitt arbete till utvalda medlemsstater i EU, till exempel när ett ämne inte är relevant för alla medlemsstater, när byrån testar ett nytt forskningsformulär eller om resurserna är begränsade.

Val av forskningsämnen

Byråns arbetsområden definieras enligt följande:

- ett flerårigt ramprogram som omfattar fem år och antas av Europeiska unionens råd,
- ett årligt arbetsprogram med specifika projekt som utformas i samråd med viktiga berörda parter. Arbetsprogrammet antas av byråns styrelse som består av oberoende experter,
- samråd med viktiga berörda parter om utformningen och genomförandet av enskilda projekt, för att se till att de är anpassade efter identifierade utmaningar och politiska behov,
- EU:s institutioner får också be byrån om analyser av lagstiftningsförslag med avseende på grundläggande rättigheter. Som exempel kan nämnas att byrån lämnade två yttranden under 2011 på Europaparlamentets begäran, om förslaget till direktiv om en europeisk utredningsorder och om förslaget till direktiv om användning av passageraruppgifter (PNR-uppgifter),
- byrån får i exceptionella fall rapportera om en brådskande situation vad gäller grundläggande rättigheter i en EU-medlemsstat. På begäran av en EU-institution får byrån också arbeta inom ett specifikt område som inte täcks av det fleråriga ramprogrammet.

Insamling och analys av uppgifter

Byråns experter på juridik och samhällsvetenskap använder sig av en mängd olika metoder för att samla in uppgifter, beroende på vilket slags fråga utredningen gäller.

Byrån samlar in information om hur grundläggande rättigheter skyddas i EU-medlemsstaternas rättsordningar med hjälp av experter i de enskilda länderna som inhämtar information från källor som lagstiftningsinstrument, domar och vetenskapliga kommentarer.

Rättsanalyserna ger en översikt över det formella rättsliga läget. Men lagstiftning är inte alltid en garanti för att brott mot grundläggande rättigheter verkligen gottgörs, bland annat för att offren inte känner till befintliga lagar eller inte alltid anmäler händelserna. Som komplement till rättsanalyserna utvärderar byrån därför enskilda personers vardagliga

upplevelser. Denna **samhällsvetenskapliga forskning** grundas antingen på analyser av befintliga uppgifter (sekundärdata) eller på fältarbete som leds av byrån och genererar nya uppgifter (primärdata).

Befintliga sekundärdata är sällan jämförbara mellan EU:s medlemsstater eftersom uppgifterna samlas in på olika sätt. Detta gäller till exempel hur en målgrupp definieras: i vissa undersökningar om våld mot kvinnor studeras endast kvinnor i barnafödande ålder, medan andra undersökningar avgränsas till enbart våld i hemmet.

Primärdata är information som samlas in direkt baserat på förstahandserfarenheter, till exempel genom intervjuer eller undersökningar. EU:s byrå för grundläggande rättigheter samlar in primärdata genom fältarbete.

Sekundärdata är information som redan har samlats in eller offentliggjorts av andra, såsom officiell statistik och publikationer om forskningsresultat från akademiska institutioner, frivilligorganisationer och internationella organisationer.

För att få bättre jämförbarhet samlar byrån in egna primärdata. Forskningen bedrivs genom fältarbete med hjälp av kvantitativa och/eller kvalitativa undersökningar. Byråns experter utformar och tar fram undersökningar som genomförs på många olika sätt, bland annat personliga intervjuer och elektroniska frågeformulär.

EU:s byrå för grundläggande rättigheter arbetar ofta

inom områden där det inte har gjorts så mycket jämförbar forskning och utvecklar och tillämpar därför också nya urvals- och forskningsmetoder.

Kvantitativa undersökningar

Kvantitativa analyser är storskaliga undersökningar som kartlägger vilka särskilda problem som finns kring grundläggande rättigheter och hur omfattande de är, genom att ta fram jämförbara uppgifter om exempelvis upplevelser av diskriminering. I den typen av undersökningar ställs vanligen en rad detaljerade frågor om hur en incident gick till. Var det den berörda personen som anmälde incidenten? Om inte, hur kommer det sig? Om svaret är ja, hur behandlades han eller hon då? Vid kvantitativa undersökningar samlar man vanligen in information om respondenterna för att kunna göra jämförelser utifrån aspekter som kön, ålder, utbildning och sysselsättning. Denna information samlas in och registreras anonymt för att skydda den personliga integriteten och uppmuntra människor att delta i undersökningarna. Ett exempel är byråns enkät om minoriteter och diskriminering (EU-Midis), där 23 500 personer intervjuades i de 27 EU-medlemsstaterna.

Kvalitativ forskning

Kvalitativ forskning innefattar intervjuer med enskilda personer och diskussioner i fokusgrupper. Dessa och andra metoder ger mer detaljerade svar och en bättre bakgrund till forskningsresultaten.

Analyser

Byrån analyserar uppgifterna på många olika sätt. Ett exempel på en kvantitativ forskningsanalys är sannolikhetstester som används för att ta reda på om vissa resultat är slumpmässiga eller inte. På så sätt kan byråns experter avgöra om forskningsresultaten kan ses som objektiva tolkningar av en situation.

Garanterar vetenskapligt korrekt forskning vid byrån

Den vetenskapliga kvaliteten på byråns forskning garanteras i varje skede av processen:

- när byrån arbetar med underleverantörer väljs dessa ut enligt ett noggrant förfarande för kvalitetssäkring,
- byråns forskningsexperter har uppsikt över hur forskningen framskrider och vilken kvalitet den håller, analyserar insamlade uppgifter och sammanställer slutrapporter,
- med hjälp av interna utvärderingar kontrolleras varje rapport med avseende på kvalitet och följdriktighet,
- byråns vetenskapliga kommitté med elva oberoende experter på grundläggande rättigheter gör kvalitetskontroller. Kommitténs medlemmar väljs av byråns styrelse på rekommendation av Europaparlamentet.

Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter tillhandahåller jämförbara och tillförlitliga uppgifter samt analyser baserade på noggranna forskningsmetoder inom det samhällsvetenskapliga och det juridiska området.

Mer information:

En översikt över byråns forskning finns på webbplatsen:
http://fra.europa.eu/fraWebsite/research/research_en.htm

Alla publikationer från byrån, i olika språkversioner, finns också på Internet:

http://fra.europa.eu/fraWebsite/research/publications/publications_en.htm